PLÁN PÉČE PRO PŘÍRODNÍ PAMÁTKU CHVALSKÝ LOM PRO OBDOBÍ 2000 - 2009

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1 /8/

1. Administrativní údaje

Název území: Chvalský lom
Kategorie: přírodní památka
Datum vyhlášení: vyhláška NVP Č.5/1988 S.NVP ze 4.7.1988
Okres: Praha
Katastrální území: Horní Počernice
Parcelní čísla: 1853/1, 1857/1, 1864, 4491
Vlastníci, uživatelé:
Celková výměra: 2,02 ha
Výměra nelesní části: 2,02 ha

2. Hlavní předmět ochrany

Opěrný geologický profil v peruckém a korycanském souvrství (svrchní křída - cenoman).

3. Cíl ochrany

Zachování odkrytých geologických profilů po ukončení těžby v lomu.

4. Charakteristika chráněného území ve vztahu k hlavnímu motivu ochrany

Starý lomový odkryv v cenomanských pískovcích, ležící mezi železniční tratí a dálniční přípojkou na Mladou Boleslav.

Materiál byl používán mj. i na Karlův most a chrám sv. Víta. Těžba v lomu skončila ve dvacátých letech tohoto století.

V lomu odspodu vzhůru se dají rozlišit čtyři vrstvy. První vrstva vystupuje nad terénem v mocnosti 60 až 120 centimetrů. Je tvořena světle šedým až nafialovělým jílovcem s nepravidelnými prachovými vložkami a zuhelnatělou drtí rostlin. Tato drť vytváří nepravidelné nijak ostře ohraničené polohy. Ze zkamenělých rostlin byl určen druh *Frenelopsis alata* Vel.

Druhá vrstva je mocná asi jeden metr. Je tvořena silně rezavým, pevným, středně zrnitým limonitickým pískovcem. Ve svrchní poloze vrstvy je patrný slabý rozmyv do nadloží.

Obě tyto vrstvy přináleží k peruckým vrstvám.

Třetí vrstva má mocnost 120 centimetrů. Tvoří ji žlutavý až šedožlutý středně zrnitý kaolinitický pískovec s malým obsahem limonitu a glaukonitu. Zřetelně je vidět křížové zvrstvení.

Čtvrtá, nejvyšší vrstva je mocná sedm až devět metrů. Tvoří ji rezavě žlutý jemnozrnný až středně zrnitý pískovec, který má místy větší příměs limonitu. Sporadicky se objevují zrna glaukonitu, křemenná zrna jsou subangulárně omezena, běžnou akcesorií je muskovit, vyskytuje se i rutil, zirkon a turmalín. Hornina má výrazné diagonální zvrstvení. Ojediněle a nepravidelně se v pískovci vyskytují vložky světle žlutých až našedlých jílovců v centimetrových mocnostech. Ze zkamenělin byla nalezena jádra mlžů druhů *Protocardium hillanum* (Sowerby), *Trigonia sulcataria* Lamarck a *Ostrea carinata* Lamarck.

Tyto vrstvy patří ke korycanským vrstvám.

V geologickém profilu je vidět skrytou diskordanci peruckého souvrství. Lom představuje ideální prostor pro studium litologického vývoje cenomanské sedimentace. V nadloží lomové stěny jsou vyvinuty mělké písčité půdy. Na počvu lomu byla navezena ornice, protože zde byl před několika lety založen školní pozemek.

Vegetace byla silně ovlivněna člověkem. Vyskytují se tu nevyhraněná společenstva s prvky teplomilnými, ruderálními.

i kulturními - z druhů můžeme uvést: mateřídouška panonská, kozalec ladní, lilek černý, měrnice černá, podběl obecný, hvozdík kartouzek a jestřábník savojský. Z hmyzu zde byl zjištěn i zákonem chráněný otakárek fenyklový a střevlík zahradní.

5. Zásadní vlivy lidské činnosti v minulosti

Chráněné území vzniklo činností člověka. Po ukončení těžby byl chráněný fenomén v optimálním stavu. V dalších letech zde vznikla černá skládka, později byla tato skládka asanována, počva lomu byla povezena ornicí a dno lomu bylo využíváno jako školní pozemek.

6. Vlivy současnosti a možná rizika dalšího ohrožení

V současné době chráněné území silně zarůstá náletovými dřevinami a to i v těsné blízkosti lomových stěn. Tím je narušována informační i vědeckovýzkumná hodnota území. Jiná rizika v současné době chráněný fenomén neohrožují.

7. Vymezení územních jednotek z hlediska potřeb asanačních a regulačních zásahů a jejich přibližná rozloha.

Chráněné území není třeba členit na územní jednotky. Chráněný fenomén se rozkládá po obvodu lomu. proto je třeba odstranit náletové dřeviny při lomových stěnách. Přitom je třeba dbát i na estetická kriteria, tj. ponechat na některých místech některé exempláře dřevin. V chráněném území proběhla pochůzka s pracovníkem, který bude realizovat asanační zásah a byly označeny dřeviny a křoviny, které je třeba odstranit.

Vlastní počvu lomu je zatím možno ponechat bez zásahu. Budoucí využití chráněného území a tím i nároky na případné zásahy v těchto místech budou probrány s majitelem pozemku.

V minulém plánu péče bylo mj. navrženo vybudování umělého jezírka pro obojživelníky. Vzhledem k poměrům v chráněném území by se jednalo nejspíše o dočasné opatření, které se tč. nejeví jako perspektivní.

8. Porostní vymezení CHÚ a rozbor současného stavu porostů

Součástí CHÚ nejsou lesní porosty na lesním půdním fondu.

9. Návrhy praktických opatření a hospodaření ve stanovených územních jednotkách

Vyznačené náletové dřeviny je třeba odstranit a pařezy ošetřit arboricidem.

10. Návrhy na doplnění označení a vymezení hranic PP

CHÚ je řádně označeno, vzhledem k charakteru CHÚ není třeba označovat pruhovým značením.

11. Návrhy na opatření k vědeckému a kulturně výchovnému využití

CHÚ představuje ideální exkurzní objekt. V budoucnu by bylo vhodné instalovat zde podrobnější vysvětlující text.

Vzhledem k dopravní situaci a izolovanosti od dalších chráněných území se neuvažuje o zapojení tohoto CHÚ do trasy naučné stezky.

12. Předpokládané náklady

a) jednorázové:

Odstranění náletových dřevin	40 000 Kč
Realizace podrobnějšího vysvětlujícího textu .	5 000 Kč
Celkem	45 000 Kč

b) průběžné:

pravidelné odstraňování náletových dřevin (bude postačovat asi v dvouletých intervalech)	5 000 Kč

Uvedené náklady představují hrubý odhad závislý mj. i na kursu koruny.

13. Navržené zásahy realizuje:

Dodavatel bude určen na základě výběrového řízení.

14. Kontrolu realizace plánu péče provede:

OŽP MHMP

15. Odborné sledování změn v souvislosti s provedenými zásahy zajistí:

OŽP MHMP

16. Použité podklady

Rezervační kniha PP Chvalský lom
Inventarizační průzkumy
Terénní pochůzka

zpracoval RNDr. Jan Němec, 10.5.1997

Magistrát

hlavního města Prahy
odbor životního prostředí

podle rozdělovníku

Váš dopis/ze dne	*Naše značka*	*Vyřizuje/linka*	*Praha*
	MHMP/36911/99/VIII/787/00/Pav	Ing. Pavlík / 4427	10.7.2000

Věc: Oznámení o schválení plánu péče

Oznamujeme Vám, že odbor životního prostředí MHMP jako příslušný orgán ochrany přírody schválil ve smyslu ustanovení § 38 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění, plán péče pro zvláště chráněné území - **přírodní památku Chvalský lom**, které bylo vyhlášeno vyhláškou NVP č.5/1988 Sb. NVP z 4.7.1988. Plán péče je schválen na období deseti let.

Magistrát hl. m. Prahy
odbor životního prostředí
Mariánské nám. 2
Praha 1

Ing. Kateřina Vaculová
vedoucí odboru

Přílohy: plán péče

Co:
- OSM MHMP
- MÚ MČ Praha - Horní Počernice, Jívanská 647, 190 00 Praha 9
- Helena Trnková, Robín 43, 252 26 Třebotov
- Jiří Smutný, Heřmanova 455/45, 170 00 Praha 7
- AOPK ČR, středisko Praha, Řetězová 222/3, Praha 1
- AOPK ČR, Kališnická 4-6, Praha 3
- odd. VII.
- spis

V odpovědi, prosím, uvádějte naše číslo jednací.

Adresa:	Telefon:	Fax: 232 26 29	Bankovní spojení:
Řásnovka 8	(*)2448 1111	IČO: 064 581	První městská banka
110 01 Praha 1	2448 + linka		Malé nám. 11, Praha 1